

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szállagyi Dezsa)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Ma lépett életbe Romániában az új naptárszámítás

Kevesebb lesz az ünnep

Ma, 1924 október tizennegyedikén lép életbe a görög keleti egyház új naptárszámítása. A szent szinódus határozata értelmében mártól kezdve eltűnik a Julián és Gergely naptárak közötti különbség és a naptár-egységesítésnek főleg az ünnepnapok szempontjából van különös fontossága.

Egy előkelő görögkeleti egyházi férfiú a naptár-egységesítés jelentőségéről a következőket mondotta:

A naptár-egységesítésnek gazdasági szempontból van nagy jelentősége. A két különböző naptár sok ünnepnapja a nyugodt, békés termelés rovására ment és

a keleti egyházak reprezentánsai görögök, bolgárok, szerbek, románok már a múlt évben Konstantinápolyban tartott zsinaton elhatározták,

hogy az ónaptárt megszüntetik és új naptárszámításra térnek át, ami azonban nem elfogadása a Gergely naptárnak. A romániai szent szinódus magáévá tette az eszmét, a parlament ratifikálta és

ma, október 14-én, amikor a Julián naptár szerint még csak október elseje lenne, áttérünk rögtön október tizennegyedikére.

Az új naptár szerint a megharagvott ünnepnapok, mint a Mikulás és a szentek napjai, időben lesznek a katolikus ünnepnapjaival.

Egyedül a husvét, áldozócsütörtök és pünkösti ünnepek térnek el a jövőben a katolikusok ünnepnapjaitól.

A görögkeletiek husvétja ünnepét az ónaptár szerint a nap és éj egyenlőséget követő első vasárnapon tartották, az ettől számtott negyvenedik napon volt az áldozócsütörtök, az ötvenedik napon pünkösd. A jövőben a nap és éj egyenlőség napját március 21-ével számítják és a husvét ünnepnapok is mártól lesznek a katolikusoké. Eltérés csupán akkor lesz, ha a zsidók husvétja is egyidő-

re esik. Akkor a görög keleti husvét ünnepét egy héttel elhalasztjuk. Például 1925-ben a keresztény husvét április 12-ére esik, minthogy azonban a zsi-

Mac Donald választási küzdelmei

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: A munkáspárt ötszáz jelöltet állít a választásokon. Mac Donald első programbeszédét hétfőn este negyedkilenckor tartotta meg. Baldwin volt miniszterelnök október 16-án mondja el programját, amelyet rádiótelefon útján közölnek majd a nyilvánossággal.

dók husvétja is ebben az időben lesz,

a görög keleti husvétot április 19-én fogják megünnepelni.

A szent szinódus megküldötte az egyházaknak az új naptárt és az utasításokat, mártól kezdve tehát minden átmenet nélkül Romániában az új naptár szerint folyik az időszámítás.

Egyébként Mac Donald Glasgowban nagy beszédet mondott és hangsúlyozta, hogy a parlament feloszlata nemzeti érdek. A munkáspárt nagy külpolitikai sikereket ért el és megbizonyította, hogy alkalmas a kormányzásra és kellő politikai érettséggel bír a nehéz viszonyok között.

Goga Oktávián Nagyváradon

Tegnap este Nagyváradra érkezett Goga Oktávián, az Averescu kormány volt kultuszminisztere feleségével együtt. — Nagyváradon megbeszéléseket folytatott a néppárt itteni reprezentánsaival. Goga tárgyalásai-

ról nem igen szivárgott ki érdekesebb hír, valószínű, hogy a most kezdődő parlamenti küzdelemben való részvételt beszéltek meg. A volt miniszter délből visszautazott Csúcsára.

Lopásért elítélték egy pesti alezredes nejét

Az elegáns zsúr kínos szenzációja

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Kínos feltűnést keltett pár hónappal ezelőtt a magyar főváros előkelő köreiből, az a titokzatos lopási eset, amelynek gyanúsítottja Milles István alezredes nejje, aki Kurner alezredes lakásán rendezett zsúr alkalmával bundákat lopott. Az eset nyilvánosságra jutása után az uriaszont szanatóriumba szállították, majd lopás címén megindították ellene az eljárást.

A budapesti büntetőjárásbíróság hétfőn délelőtt tárgyalta az ügyet. Először Milles Istvánét hallgatták ki, aki kihallgatása alatt többször elájult. Azzal védekezett, hogy tettét önkívületi állapotban követte el, ugyanis két fiatalember hipnotizálta. A hipnotizáló fiatalember két zsidó, akiket annakidején férje, aki a műgyetemen zászlóalparancsnok volt, kidobott az egyetemről.

A bíróság ezután meghallgatta az orvosszakértőket, akik megállapították, hogy Millesné a tett elkövetése idején nem volt hipnotizálva, csak erősen hisztérikus kényszerneuroziszban szenved.

A tanúkihallgatások befeje-

Báró Fejérváry Gézáne tragikus halála

Égő cigaretta felgyújtotta az ágyát

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: Báró Fejérváry Gézáne, született Biedermann Sarolta, néhai magyar honvédelmi miniszter és darabont miniszterelnök özvegye nyolcvan éves korában tragikus körülmények között meghalt. A matróna, aki szenvedélyes dohányos volt, szombaton este égő

zése után a bíróság meghozta ítéletét amely szerint Milles Istvánét nyolc napi, hugát, Perulescu Theodorát, mint bűnszegédet öt napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak fellebbezést jelentettek be.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN . . . 124—	PRAGA . . . 1550—
NEWYORK . . 5:512	BUDAPEST 0068—
LONDON . . . 214:75	BUKAREST 280—
PÁRIS . . . 2745—	BECS . . . 7350—

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

Magy. kor. . . 425—	Dollár . . . 180—
Cseh kor. . . 550—	Oszták kor. 380—
Svájci frank . 3560	Aneol font . 835—
Francia fr. . . 980	Lira . . . 825—

Váradai boxolók sikere az aradi országos versenyen

Vasárnap rendezték meg Aradon az első nagybobszabású országos bajnoki boxversenyt, amelyen a nagyváradai Törekvés és Egyetértés box-gárdája meglepő szép sikerrel szerepelt.

Az egyes versenyszámok részletes eredménye a következő:

Légsúly: Bajnok: Jancsó (AMTE), II. Tóth (Egyetértés).

Bantamsúly: Bajnok: Szabó (Toldi), II. Sipos (Egyetértés).

Pehelysúly: Bajnok: Besenyei (Törekv.), II. Ardelean (AMTE), III. Grünwald (AMTE).

Könnyűsúly: Bajnok: Lévy (Törekvés), II. Gaál (AMTE).

Weltersúly: Bajnok: Dörfler (Törekvés), II. Krámer (Egyetértés).

Középsúly: Bajnok: Stern (Toldi), II. Orosz (Törekvés), III. Klauzner (Egyetértés).

cigarettaival feküdt ágyba és elaludt. Az égő cigarettától az ágynemű meggyulladt. A báróné lakosztálya báró Gerliczy Felix deszki kastélyának egy félreeső szárnyában volt, így a tüzet későre vették észre, s akkorra az idős uriaszony csaknem porráégett.

APOLLÓ MOZGÓ

52.

Ma kedden utoljára

DANTON

A filmirodalom remeke

Hatalmas dráma a francia forradalomról 7 felvonásban.

A főszerepben: Emil Jannings Werner Krauss és M. Delschaft

Hírek

Családi incidens egy váradi bérpalota erkélyén

Az éjszakai Nagyvárad már régen elvesztette egykori nyugaltságát. A korai záróra hamar nyugvóra hajtja az embereket, nem is szólva arról, hogy az immár közhelynek beillő pénzhány sem igen fokozza a közönség mulató kedvét. Mindamellett ma sem szűkölködik a város éjszakai meglepetésekben, amelyek rövidebb-hosszabb időre megéltetik a másnapba hajló órák csendjét.

Az alábbi eset színhelye a város egyik főtere, főszereplője pedig egy ismert pénzkapacitás és a neje. Statisztégiaként pedig szerepel a történetben egy sereg bámuló és csodálkozó ember, aki az elmúlt napok egyikén, pontosan éjfélkor az említett téren csoportba verődött.

Hogy mi történt azon az éjszéken; kérdés nyájas olvasó? Bizonyára szokatlan és érdekes dolognak kellett lennie, különben nem keltette volna fel anynyi járó-kelő kíváncsiságát, részben a derűtségre, részben pedig felháborodásra fakasztva a tömeget. Valóban; nem minden-napi látvány volt az, ami egy kilágításban ragyogó, harmadik emeleti ablakból az utcára mosolygott. Az előkelő úr, aki köztudomás szerint bálványozza a feleségét, épületes családi jelenetet rögtönzött az ablakban. Pont az ablakban inzultálta az asszonyt, sőt mi több, a hajánál fogva kivonszolta az erkélyre, ügyet sem vetve arra, hogy a jelenetet egyre többen nézik.

Önagysága természetesen töle telhetőleg védekezett és ékeletlenül sikoltozott, a tömeg pedig, amely vele született rosszindulatánál fogva kimondhatatlan gyönyörűséggel szemlélte a hitvesi szeretetnek ezt a megnyilatkozását, már-már azon tanakodott, hogy fel kéne csöngetni és megfékezni a magából kikelt férjet. Rendőr is, patrui is akadt hamar, beavatkozásra azonban nem került a sor, mert a házastársak végül is megelégtették a nyiltszíni szereplést és visszavonultak.

Az ablakon leeresztették a zsá-
lut, s a közönség lassan elszállingózott.

* Román Atheneum alakult Nagyváradon. Stanesqu i-től táblai elnök kezdeményezésére megalkult Nagyváradon az Atheneum, román szabad iskola, amelynek célja kulturális előadásokat tartani a tudomány minden ágából a nagyközönség számára. A következő román intellektuelek jelentkeztek előadások tartására: Stancescu táblaelnök, Mandrea és Ille táblai tanácselnökök, Fildan főügyész, Georgescu-Valcea, Ciurea, Valente Jonescu, Titu Panu táblabírák, Mircea Niciu főügyész-helyettes, Dobos törvényszéki bíró, Bogdan Jonescu és Motolescu jogakadémiai tanárok, Bacaloglu ezredes, Bota, Spe-ranta és Sofronie tanárok. Az első előadást Stancescu elnök tartja Madame de Staël-ről.

* A Szigligeti Társaság matinéja. A Szigligeti Társaság vasárnap, 19-én délelőtt 11 órakor a színházban, az ifjusági előadások olcsó helyeire mellett rendezendő Berzsenyi-matinéjának műsora: 1. Dr Karácsonyi János püspök, nagyprépost elnöki megnyitó beszéde. 2. Berzsenyi: Közelítő tél, szavalja Nagy Berta színművésznő. 3. Hilf László r. tag értekezése Berzsenyi Dánielről. Felolvassa Madas István színművész, r. tag. 4. Reményik Sándor, az Erdélyi Irodalmi Társaság tagja vendég, verseit olvassa fel. 5. Berzsenyi Dániel „Bucsuzás Kemenesaljától”, szavalja Gál Piri színművésznő. 6. Elbeszélés írta és felolvassa Pálffy Gyula csy Irén r. tag. 7. Bárdos László és Korda Béla r. tagok versei. 8. Várady Aladár legújabb dalait énekli Rohonczy Mihály színművész, a szerző zongorakísérete mellett.

* A vas- és fémmunkások szerda este 7 órakor taggyűlést tartanak fontos napirenddel. A vezetőség kéri az összes tagok pontos megjelenését.

* Jó lesz sietni az iparigazolványok átvételével. A város előjárósága, mint I. foku iparhatóság felhívja a város területén levő összes kereskedőket, hogy az államnyelvén kiállított iparigazolványuk átvétele végett folyó hó 16-ik napjának délelőtt 9—1 óra között a városháza II. emelet 26. számú szobájában jelenjenek meg, annál is inkább, mivel ellenőrző közegek az ellenőrzést megkezdtek s

azok ellen, akik igazolványukat felmutatni nem tudják az 1884. évi XVII. t. c. 157. §-a alapján eljárás fog folyamatba téteni.

* Előkészületek Anatole France temetésére. Párisból táviratozzák: Anatole France temetése valószínűleg pénteken lesz. A nagy halottat államköltségen temetik el. Az elhunyt kívánságára a temetés egyházi szertartás nélkül fog végbemenni. Doumergue köztársasági elnök és Herriot miniszterelnök ma kondoleáltak az elhunyt író özvegyénél.

* A budapesti Operaház tagjainak vendéglátása a Katolikus Körben. Nasta Mihály és Hubert Etel október hó 25. szombat este lépnek fel szenzációs műsorukkal a Katolikus Körben. A magas nivóju ária és dalestélyre csütörtök reggel 9 órától kezdve árusítják a jegyeket a Katolikus Kör pénztárhelyiségében.

x Apolló mozgó A francia forradalom történetéből egész filmirodalom keletkezett, ennek gyöngye, kimagasló remeke, Danton. A német filmtécnika valósággal önmagát multa felül e művével, s amit Jannings, Werner Krauss, M. Delschaft és a többi mint produkál, az igazán a legszigorubb kritikát is elbirja. A darab ma megy utoljára.

x Kézimunka Album — magyar nyelven! Jumper-könyv, Keresztöltés, Horgolás, kötés drb. 70 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

x A csizmadia mesterek figyelmébe. Mindazon csizmadia mesterek, akiknek munkásai sztrájkban állanak kéretnek, hogy folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor a munkaügyi felügyelőség hivatalában (Parcul Stefan cel Mare volt Tisza Kálmán-tér 17. sz. alatt) megjelenni szíveskedjenek a békéltető tárgyalások felvétele végett.

x Kellemes szórakozásban lesz része, ha a Tivoli társasjáték bármelyikét megvásárolja! Magyar és német nyelvű utasítással „Wu-Pu” a kínai sakkjáték. „Fridolin oroszánvádszta” Ugribugri” a játék az ugródeszkán, „Fridolin égi utazása” 2—6 személy részére. „Betiharc” társasjáték 3—12 személy részére. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában drb 50 lei.

Purgó enyhe kellemes hashajtó.
x Kegyelet a Sas alatt.

945 Népmozgó

Strada General Holban (Szeles-u.) 46.

Okt. 14-én, kedden

Broadway Bill 5 felv.

Trón árnyékában

3 felvonásban. — Kalandor drámák

Előadások kezdete este 7-9 órakor

Helyárak: 8, 15, 20 lei

x Legolcsóbban vásárolhat harisnyát, kesztyűt, jumper pamutot és mindennemű rövidaru cikket Abrahámnál, Rimanóczy-utca 4.

SPORT

Jakobi Dezső-nap Romániában

November 9-én minden mérkőzés jövedelme az elhunyt futballista édesanyjára lesz

Meghatóan szép példáját szolgáltatja most a bukaresti sport-szövetség, miként kell megbecsülni a nemzeti sport-eszme martirját és miként lehet a hátramaradottnak legalább az anyagi veszteségét enyhíteni. Tudvalevő, hogy Jakobi Dezső, az erdélyi sport legkiválóbb labdarugója a bécsi osztrák-román nemzeti mérkőzésen szenvedett sérülésébe halt bele. A derék sportifju elhunyt nemcsak a rajongásig szeretett gyermekétől de kenyérkereső gyámlótól fosztott meg egy özvegy asszonyt.

A bukaresti sport-szövetség most méltányolva az özvegy helyzetét, az egész ország sport-társadalmához fordul egy igen érdekes segítő akció tervvel. A szövetség elhatározta, hogy november 9-ike egész Romániában Jakobi Dezső-nap legyen, minden városban a két legjobb s lehetőleg rivális egyesület footballmérkőzést kell hogy tartson s e mérkőzések bevételeit Jakobi hátramaradott özvegy édes anyjához kell eljuttatni.

Ez a segítő akció mindenütt

a legrokonszenvesebb fogadtatásra talált, s bizonyos, hogy a mérkőzések révén olyan jelentős összeg fog egybegyülni Jakobi Dezső anyja számára, hogy legalább az anyagi gondoktól mentesíti élete végéig.

Nagyváradon november 9-én egy NAC—Törekvés mérkőzés fogja az akciót szolgálni.

Az uri közönség figyelmébe!

Minden uri háznál aprólékos gondot okozott a ház asszonyának és urának a használt, avagy fölöslegessé vált, me untkinótt ruhaneműek mikénti értékesítése.

Ettől a gondtól óhajítja a „CRISANA” Adásvételi és Bizományi Iroda (Alexandria) (Teleki-utca 24 megmenteni az ur kö-zönsé et olyanképen, hogy mindenféle ruhaneműt, ugymint: férfi ruhákat, feöltőket, télikabátokat, ugyszintén női kabátokat, kosztümöket, valamint férfi és női fehérneműket, ugyszintén férfi kalapokat nyílt üzlethelyiségében bizományba elfogad és gyorsan kiárusít:

„CRISANA”

adás-vételi és bizományi

iroda

Strada Alexandrii (Teleki-utca) 24.

Igmándi kurák otthon. Reggelenként félpohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűviz, me-
legítve éhgyomorra, mint ivókúra bármely évszakban
kiváló eredménnyel használható székrekedés és ennek következményei ellen
u. m. étvágy és emésztéshiány, fe-fu-vódás, sárgaság, máj és lép-daganat, aranyér elkövéré-dés, agyvér-tódulás, vérbő-ség stb. Sok esetben elegendő már
néhány evőkanállal is. — Kapható minden gyógyszer-tárban és jobb fűszertűzletben. Az Igmándi nem tévesztendő össze másfajta keserű-viz-zel

ANATOLE FRANCE

Amiben talán mégis komolyan hitt: a halál kegyetlen keze — mortis manus nefandissima — rá is lesújtott, a jóságos arcu aggasztánra és a Villa Said gyásza bakacsinba vonja a Földnek azokat a szinte mérhetetlen tájait, ahol ismer-

ek ezt a nevet: Anatole France...

Nagy írók nagy korokat is jelentenek, lángoszlopok, amelyek generációk élén lobognak az emberi történelem pusztaságában. De Anatole France nem csak egyetlen egy nemzedéket szimbolizált. Emberi generációk hosszú sorát, új élet kapuit megnyitó történelmi korszakoknak vágyódásait szólatlata meg a tizenhatalmadik század ujlátós profétáinak sokszor blaszfémikus hangján, meg többször felülmúlta. Szép stílusban, de Voltaire kegyetlen torz vigyorgása, vérfagyasztó gúnyos hahotája Francénál derűs mosollyá lankad, amiből kikuncorog a francia lélek muzsikája: tout comprendre, c'est tout pardonner! Mindent megérteni, mindent megbocsátani!

Mert ő megértett és megbocsátott mindent: pingvin-honfitársai örökös, gúnyos tévelygéseit; Thais kéjvágyát, majd undorodását a hivságos világi élet felől; az országok sorsát intéző és művelő, de az emberiség történetének legnagyobb alakjával és legkiválóbb eszményével szemben bambán és megnevezetlenül álló Poncius Pilátus és Galliós kisnyességét; Jean Servien csodavárait; az angyalok lázadását, Jeanne d'Arc csodatételeit; az eljövendő (?) kollektivisták kor férfiruhába bújtatott szeszonyának örök női sóvárgását; a francia forradalom szenvedő hőseinek avant nous l'échafaud-életét; Bonnard Szilveszter vétkeit; Bergeret urapeliódéseit; a kyméi vak énekes fájalmát azon, hogy többé nem láthatja a borszinű tengert; Putois nemlétezését; a „Muiron” halhatatlan utasának regasszonyos babonásságát; a Crainquebille esett jogtalanságát; Miasszonynak bohócának szentséges áhitattal tett bukfenecit és végül, de mindezek előtt: a maga képére formált Coignard Jeromos abbé több mint hisztrofánieszen gunyolódó kritikus mélyét, székszisét és hitét az Egyház mitásában, epikureus mohóságát az élet kis örömeinek élvezésében... megértette, mert ha Dosztojevszkij asei egyába tid befurakodni, hogy on keresztül lássa az embereket és a világot, úgy France korszakok szellemi, lelki atmoszféráját szívja fel magába, leheli át aztán műveibe, mert ő, aki világon kívül semmit sem hisz és mindezt lemosolyog, mégis vallja: hogy a környezet, a körülmények gyermekei vagyunk és jaj annak, aki e szűk hatalma alól menekülni próbál. Az így jár, mint Galuchet professzor ur, aki szürke aglegény lakását a színészvilág elárvázott rózsafabutoráival csempézte fel, vagy, mint Coignard abbé, aki nem hitt a szilfekben és szalmandokban és akik ezért megölték őt a francia országon...

Sirjon az egész emberiség, hogy a Villa Said nyolcvanegyesztendő öregembere kiterítve fekszik, valahol, egy vidéki majorban várva, hogy a Pantheonba vigyék. A földi porhüvelyek Pantheonjába; mert a halhatatlanságot már életében régen elérte. Harminc esztendővel ezelőtt kijelölté helyét a klasszikus irodalomtörténetírás: Rabelais, Voltaire, Renan a szellemi elődök — ősei a székszisben, a hittet tagadásban, az örök emberinek minden idők során dominánsként való bemutatásában és abban is, hogy minden székszis ellenére, akár Voltaire az „écrasez l'infame”-ot, ő is odakijáltja tiltakozószavát akkor, amikor juszticimordot, emberi jogok megnyirbálását kell látnia. Mert bátran kiáll Dreyfus mellett és büszke rá, hogy szocialista.

Amde nagy kollektív érzelmek — szocialista létére sem — rezgették meg őszintén lelke hurjait. Az emberiség nagy tragédiáját bizonyára látta, érezte közeledni, mégsem tett semmi kísérletet, ha — még oly hiábavalót is, hogy elhárítsa. De azért nem szabad őt, aki madnem az emberiség vérző vágyait reprezentálta, — az emberiség lelkiismeretlenségével azonosítani. Minden milieu-elmélethez való ragaszkodása ellenére is szerette Goethével vallani, hogy:

Höchstes Glück der Erdenkinder, Sei nur die Persönlichkeiten.
 És — mint egy kiváló magyar ismeretelője igen találóan megjegyezte: a férfi és a nő problémáját Francénál majdnem mindig az ember és a sors viszonyának kérdése helyettesíti. Már mostan, mit tehet szegény magárahagyott és tradíciókkal megrakott egyéniség a sors ellenében? De a legeslegújabb időknek már mégsem reprezentatív írója France. Olyan író kell, aki „eszmét sugall, amely felüldi!”

Három szóba foglalta az emberiség történetét: „születnek, szenvednek, meghalnak.” Egyéni élete meghazudtolja ezt az aforizmáját, mert derűs volt, mint a provençesi égbolt. Sirjára nem is kell mást véteni, mint ezt: France, mert nála szebben senki sem szólatlata meg a legdrágább esprit gauloist, soha senki méltóbban nem képviselte Franciaországot...

Valamit France életrajzi adataiból is. Eredeti családneve Anatole Jacques Thibault, 1844 április 16-án született Párisban. Apja könyvkereskedő volt. Anatole tanárnak készült és közben kritikákat, verseket írogatott. „Bonnard Sylvester vétke” című regényével akadémiai koszorút nyert, de igazán csak a „Thais” megjelenése után mossyogott rá a hírnév istennője. A „Ludláb királyné” Európaszerte híressé tette nevét, majd sorra következtek: a Bergeret-könyvek, „Coignard abbé véleményei”, „A pingvinek szigete”, „A fehér kövön”, „Az istenek szemjainak”, Jeanne D'Arc élete”, „Clio”, „Crainquebille”, „Putois” a „Pártitű Angyalok” stb. stb. Önéletrajza megtalálható a „Nozière Péter”, „Barátom könyve” és „Virágzó élet” c. munkáiban. Magyarra csaknem valamennyi művét lefordították. Hosszu időn át magyar nő volt a titkára: Böllő Györgyné, aki Kémeri Sándor néven igen sok bájos, intim visz-

szelemlékezést közölt róla a Világban. 1921-ben France kapta az irodalmi Nobel-díjat, amelynek átvételére személyesen ment el Stockholmba és meghatározó beszéddel köszöntötte a kémiai Nobel-díj nyertesét: Walter Nernst, német tudóst. Akkoriban nősült másodszer. Első házasságából egy leánya volt Pauline, akit Renan unokája, Ernest Psichari, a háború első idejében elesett tehetséges fiatal költő vette feleségül.

France az utóbbi husz évben szocial-

listának vallotta magát, de a háború alatt azt hirdette, hogy „béke győzelem nélkül, annyi, mint regény szerelem nélkül, macska szőr nélkül, város örömház nélkül.” Háború után ismét szocialista lett, sőt erősen kacérkodott a harmadik Internacionáléval, de akik France igazi gondolatvilágát ismerik, azok tudják, hogy nagyszerű papirusagyűjteményét, pompás műtárgyait még elméletben sem lett volna hajlandó feláldozni a kollektív társadalmi rendnek.

Erdős Iván.

Cseréljük be a rossz papírpénzt!

Tíz millió lei fémpénz van a váradi pénzügyigazgatóságon

A pénzügyigazgatóságnak — bármilyen furcsán hangzik is ebben a pénzkrisissel sújtott világban — olyan sok a pénze, hogy nem férnek tőle. Tíz millió lej értékű aprópénz van a raktárakban és senki sem megy papírpénzt cserélni. Pedig fontos volna, hogy a közönség minden papírpénzét beváltsa, mert a fé-

pénz forgalmi és higiénikus szempontból sokkal használhatóbb, mint az elrongálódott egy- és kétejesek. Jó volna, ha a publikum becserelési kedve ismét feltámadna és széthordaná a pénzügyigazgatóság milliónyi fémpénzét. Kolozsváron már nincs forgalomban egyetlen papírpénz egy- vagy két lejes sem.

Mit kívánnak még az erdélyi liberálisok

— Bukaresti tudósítónk távirata

Az Adeverul legfrissebb számában Paukerov Leonard újabb érdekes leleplezéseket közöl a határmenti liberális képviselők nagyváradi értekezletéről. Ezek az elégedetlenkedők Moldoveanu Leontét aki szintén erdélyi képviselő akarják megtenni a kamara elnökéül és követelik,

hogy mind a kamarában, mind a szenátusban két-két alelnök, titkár és háznagy erdélyi származású legyen.

Mint ismeretes a határmenti képviselők valamennyi követelésükre tíz napon belül várják a választ.

Majd elválék...

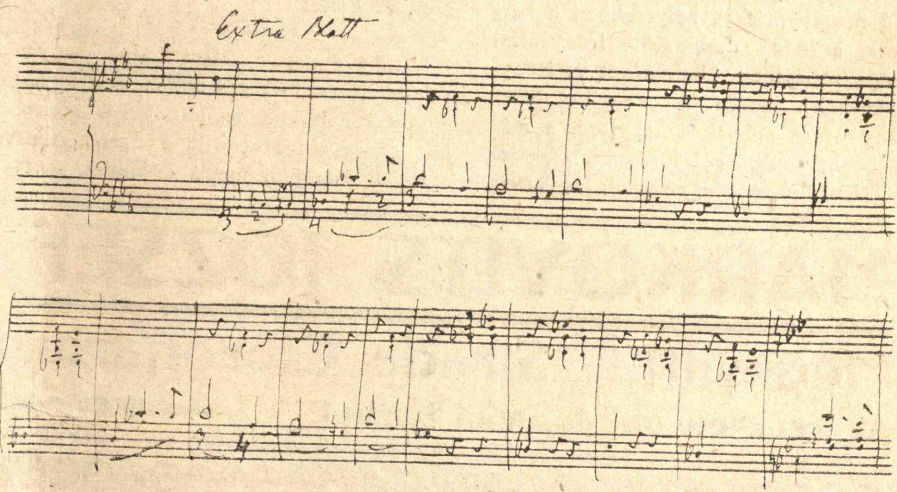
Ünnepség várja Bukarestben Bartók Bélát

Beszélgetés a modern muzsika magyar mesterével Liszt Ferenc váradi kézírata

Fejét gyér őszhaj ezüstkoronája teszi vonzóvá, érdekessé, finom profilja Henry Bergson-ra emlékeztet. Arcsúpa átszellemül, de valahogyan nem művészt, hanem tudóst, gondolkodót árul el ez az örökös ésmei világot kutató tekintet. Igénytelen öltözetet meg — amihez egy acélkeretes

muzikális publikuma, minden komoly zenekritikus.

Fischerné Szalay Stefánia (aki a pesti zeneakadémián Bartóknak egyik legtehetségesebb tanítványa volt) kelles, meghitt kis szalonjában ülünk, kis társaságban és faggatjuk kíváncsian a Mestert. De nem igen szeret önmaga-

Liszt Ferenc váradi kézírata

pápaszem is hozzátartozik — éppen valami középiskolai tanárt sejtet benne — Bartók Bélában, akit szombaton este a Katolikus Körben egy koncerten ünnepelt kiesi, de megértő közönség — és akit évek óta a legnagyobbaknak kijáró hódolattal vesz körül Európa valamennyi metropolisának

gáról beszélni. Hiába, önmádók csak a féltehetségek. A zseni: szerény.

— Kedden utazom tovább Erdélybe — mondja halk, de tisztacsengésű hangon. Kolozsvár, Bukarest, Nagyszeben, Temesvár, Arad az elkövetkező stációk...

— Bukarestben nagy ünnepség lesz

meneti kabátkülönlegességek minden árban HOLLÓS-nál

Mester az ön tiszteletére. A román zeneszerzők és a Román Tudományos Akadémia készítik elő.

Öszinte meglepődés tükröződik arcán:

— Ugy!... erről nem is hallottam...

Egy kis elfogódottság érzik hangján. De hiszen ez az ünneplés méltán éri Bartók Bélát, aki éveken át kohorgott a mármarosai havasok közt, Erdély istenhátmögötti szegény falvaiban és a román nép ajkáról gyűjtötte a bus melódiákat. Örök kincsekért leszállyt oda, ahol bőségesen vannak: a néplélekbe, amelynek hangja: a dal. Háromezren felül van a román dalok száma, amiket összegyűjtött és nem kevésbé csodás eredményes munkát végzett magyar és székely népdalok, melódiák gyűjtése terén. A nép zenéje az a kristálytisztá forrás, amelyből Bartók Béla örök értékeket alkotó lelke felüdül. Amit Ady Endre mondott: „magyar bánat, román bánat, szláv bánat — mind egyforma bánat” — az Bartók Bélánál zenévé magasztosuló lelki valóság.

...Külföldi utjáról érdeklődünk:

— Az idén Párisban és Londonban voltam, most — ha Romániát végigjárta — Németországba indulok. ... A salzburgi Musikfestpielen most nem szerepelhetem, mert lenne voltam a nemzetközi bíráló zsűriben, amelynek rajtam kívül egy-egy olasz, német, angol, francia, cseh és svájci tagja volt. A magyar Kodály Zoltán műveinek volt, kétségtelenül a legnagyobb sikere...

Valaki a társaságból megjegyzi:

— Romain Rolland, akiben talán az irónál még nagyobb a zenekritikus, Prágában és Bécsben úgy nyilatkozott, hogy a tavalyi salzburgi Musikfestpielen kiindulva — amelyen ő is jelen volt — Európának négy igazi nagy komponistája van ma: Anselmi svájci, Vaclav Stepan cseh, Kodály Zoltán és végül — akit legelsőnek említ Rolland: Bartók Béla...

— Lám erről nem is tudtam! — mondja kissé zavarban, jóleső mosolygással a Mester... és igyekszik másra terelni a beszélgetést.

A legujabb zenéről érdeklődünk: áll-e az örök harc ujitók és a meglovához ragaszkodók közt?

Mélytűző, szép szeme felcsillan erre a kérdésre. Elemében van. A fotójában, ahol ül, magyarázó tanáros pózba helyezkedik:

— Két roppant ellentétes irányzat küzd ma egymással, helyesebben a harmadik, a negyedik irányzattal Európa zenéjében. Csak a két új irányról beszélek most. Az egyiket Stravinsky orosz muzsikusként képviseli, a másikat Schönberg, aki Bécsben él. Teljesen ellentétesek egymással; egyetlen

közös náluk az, hogy forradalmár léteikre mindketten azt állítják, hogy teljesen szakítottak a romantizmussal. Ezt következetesen keresztülviszik, nemcsak zenei alkotásaikban, hanem mindennapi életükben is. Le a felborzolt művészhajjal, bizonytalan kötődésű nyakkendővel, bársonykabátokkal és cigányélettel! — kiáltják például Stravinsky olasz hívei. A művész még öltözködésében is comme il faut legyen, elegáns ur, aki mentes minden extravaganciától. Mert Stravinsky — mint mondja — objektívizmust akar a zenében. Visszatér a XVII. század személtelen stílusához. Az egyéni jelleg a romantikus korszak sajátja — mondja ő. Schönberg — a másik irány reprezentatív művésze — viszont új zenei rendszert: az atonális rendszert akarja uralkodóvá tenni. Ugy gondolja, hogy a tonális konstrukció: valami mással kell helyettesíteni. De ez nagyon messzire vezetne...

Egy kottalapot mutattunk meg a Mesternek: Liszt Ferencről való betoldás egy kompozícióhoz. Több mint negyven évvel ezelőtt írta Liszt a Zichy grófok tetőtleni kastélyában. Onnan került az Escherolles-családnak, innen megint Femes-Friedmann László ismert váradai műgyűjtő birtokába. Bartók Béla megnézte a kottalapot:

— Sokat foglalkoztam Liszt-kéziratokkal és így állithatom, hogy ez kétségtelenül tőle származik.

Bucsurásról megígérte a Mester, hogy tavasszal újra eljön Nagyváradra. Régi, őszinte barátság fűzi Papp Dezső fogtechnikushoz, akinek magyaros vendégszerető háza most is vendégekül látja a világhírű zeneszerzőt.

(—s—)

Színház

Kedd: Süt a nap, B bérlet.

Szerda: Trónörökös, bérletszünetben.

Csütörtök: Mézeskalács, A bérlet.

Péntek: Árvácska, ujdonság először, B bérlet.

Szombat délután: Antónia, olcsó helyárakkal.

Szombat este: Árvácska, ujdonság másodszor, bérletszünetben.

Vasárnap délután: Mintha álom volna, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Árvácska, bérleten kívül.

Hétfő: Árvácska, ujdonság negyedszer, A bérlet.

— Süt a nap. Zilahy Lajos magyar színműve, az idei szezonban is a legnagyobb érdeklődés mellett kerül színre. Ezt az érdeklődést úgy a darab, mint a darab szereplői meg is érdemlik, mert

a társulat tagjai a legnagyobb ambícióval és szeretettel dolgoznak a legteljesebb siker érdekében. A keddi előadás B bérletben lesz.

— Az Árvácska bemutatója. A legnagyobb sikerű Zerkovitz operett az Árvácska, mely Budapesten több mint 200 előadást ért meg, nálunk pénteken este B bérletben kerül bemutatásra. A rendkívül ötletes meséjű és igen népszerű muzsikájú operettben csaknem

az egész operett anszamlé részt vesz, ami annyit jelent, hogy a direktió igen nagy súlyt fektet arra, hogy az operett a legjobb előadásban és fényes kiállításban kerüljön színre. Az Árvácska főszerepeit T. Pogány Janka, Kertész Manci, Betegh Béby, Fényes Lili, Rohonyczy, Madas, Martinek, Bihari játsszák. Az operettet Hetényi Elemér főrendező rendezi. Az Árvácska szombaton, vasárnap és hétfőn van műsoron.

A legszebb női
Legtökéletesebb férfi
Legjobb gyermek

CIPŐK

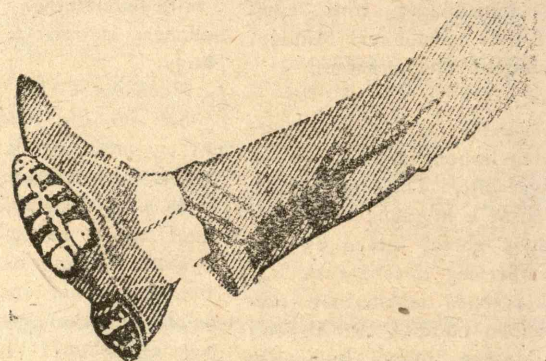
a „DERBY” cipőgyárban

készülnek Legolcsóbb gyári szabott árak

Nagyváradai fiókhálózatok:

1. Bulevardul Regele Ferdinand 2. (Bazár-épület)
2. Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 5. szám Gyáregépület
3. Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7 sz.

766

PALMA

kaucsuksarok és talp

ruganyóssá és
zajtalanná teszi
járását, kiméli
lábát és cipőjét
Tartósabb
a bőrnél!!!

MARKOVITS JÓZSEF

Megnyílt! Strada Ciorogariu (Uri-utca) Nyiri-ház.

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

kelengye, fehérnemű és béke-minőségű cérnavászon lerakata

(Uri-utca) Nyiri-ház. 962 Megnyílt!

Kérném a nagyérdemű közönség szíves meggyőzését.

Óriási
választék

nyakkendőkben és
divatharisnyákban
Férfi fehérneműek méret szerint

„CHIC”
ÁRUHÁZ
Bul. Regele Ferdinand 7.

Kik bérelik az idén a váradi színházban

— Hol késik a színházmozgató akció. — Bihari Sándor Váradra szerződik. —

A váradi színház idei szezonja megindult. Csaknem az összes új tagok bemutatkoztak már és a publikumnak kialakult már a véleménye az új társulatról. A kritika is megteszi a magáét. Ennek az újságnak hasábjairól mindig komoly, de megértő bírálattal hangzott el. Ezúttal is rámutatunk a hibákra de elismerjük a jót. Mikor ezt lezögezzük, megállapítjuk, hogy az új társulat néhány be nem töltött szerepkört kivéve, megfelel a várakozásnak. Hogy az együttesnek még egy-két erőre van szüksége, ezt maga a direktor is belátja. Ezért most Góf László Budapestre utazik. Primadonnát hoz és énekest. Hogy ki lesz az új énekesnő, azt még ő sem tudja. Lehetséges, hogy Pap Manci, Czákó Pálnak, a budai várszínház igazgatójának a felesége. Az ének színész szerepkörére pedig a legkomolyabb aspiráns Bihari Sándor, a pompás hangú bonviván, a váradiak régi kedvence.

Egyébként egész Erdélyben, — két várost, Kolozsvárt és Marosvásárhelyt kivéve — változatos napok előtt áll a magyar színjátszás. Kolozsvár ősi tradíciói, Vásárhely áldozatkész magyarsága nyugodt helyzetet teremtett a magyar színésznek. De a többi városok, köztük Várad is, amely mindig előljárt a kulturáért való áldozatosságban, veszni hagyják azt az utolsó pozíciót, ahonnan magyar szó szállhat még magyar tömegek felé. Aradon már az agónia sorára jutott a színház. A társulat menekül a részvétlenség elől. Váradon vigyázni kell! Itt nem szabad idáig jutni a dolognak. Követni kell Marosvásárhely példáját. Alljanak elő azok, akiket multjuk és vagyoni helyzetük kötelez arra, indítsák meg a színház fenntartása érdekében az akciót. Alább leközöljük az idei színházi szezon bérlőinek listáját. Aki elolvassa az itt felsorolt neveket, hamar megállapíthatja, hogy kik azok, akik a listáról távol maradtak. Nem lehet most kifogás az, hogy a társulat gyöngye, hogy az igazgató személye nem tetszik. Ezúttal ez legyen a legkevésbé fontos. Itt adjuk az idei bérlők jegyzékét.

Pályázók: Dr. Zigre Aurél, Boros Jenő, Schönberger Armin, Sonnenfeld Gusztáv, Engel Arnold Grünwald Testvérek, Schreibern Endre, Orbán Sándor özv. Mandel Benin, dr. Faragó Miksa, dr. Zoltán Károly, dr. Szőke Ferenc, Toporczér Tibor, dr. Pelle János, Preisner Jenő, Kloth Antal, Poller Mór, Als Tamás, Szemere Miklós, dr. Adorján Emil, Szőke Sándor, Erdős Zsigmond, Klein Mór, Krausz Samu, dr. Demetrovits Elek, dr. Morvay Zsigmond, dr. Popper Akos, dr. Rác Rezső. Szőlő bérlők: Gerő Sándor, Mező Miklós, Moskovits József, Glück Ernő, Magyar Általános Hitelbank, Friedman Herman, dr. Ehrlich Kálmán, Borgida Béla, Vass Adolf, Nagyváradi Hitelbank, Krets László, Mészárosok Bőrvetkezte, dr. Fleischer Béla, Czipót

Ferenc, Winkler Simon, Nusbaum Gyula, Fon Dezső, Herskovics Sámuel, Gutfried Simon, Bognár Béla, Reich Sándor, Glück Béla, dr. Székely Adolf, Rosenthal Andor, Reismann Lajos, Klein Mihály, Révész János, Grosz Ilona, dr. Kocsán János, Sebes Gyula, Hollós Jenő, Szilágyi Ernő, Gonda

Vilmos, Molnár Rezső, dr. Julier Vilmos, Nagy Sándor. Körszék bérlők: Germán Károlyné, özv. Legmann Miklósné, Deutsch Miksa, Kakas István dr. Deutsch Pál, Stern József, Huszár Adolf. Támlásszék bérlők: Pásztor Margit, Martinescu Lajos.

Megalakult az állampolgársági felebbezések bizottsága

A minisztertanács a nagyváradi ítéltábla területére kinevezte azt a bizottságot, amely az állampolgársági lista ellen beadott felebbezéseket el fogja bíráltni. A bizottság, amelynek tagjai Stancescu Stefan táblai el-

nök, dr. Popovici Miklós prefektus és dr. Hoványi Gyula jogakadémiai dékán. Első ülését a bizottság október 20-án tartja, amikor tíz szatmármegyei felebbezést fog tárgyalni.

A belényesujlaki kalandorok feltépték a telefondrótokat

Hogyan készültek a menekülésre

Az Estilap adott hírt arról a kalandos históriáról, amelynek hősei Opris Sevér, a belényesujlaki jegyző alig husz éves fia és Kandi Lajos, az ujlaki szegény református tanító voltak. Kifosztották a község pénztárát s a Váradról rendelt autóval megszöktek. Itt fogták el őket Váradon, az egyik éjszakai mulató borgőzös szalonjában.

A kalandor fiatalemberket, akik ma már szánják-bánják bűnüket, tegnap kivitték Belényesujlakra, hogy az ottani csendőrszárnyparancsnokság bevezesse a vizsgálatot. Ennek során kiderült, hogy Opris Sevér milyen furfangosan készítette elő a bűnös tervet. Hogy szökés után megakadályozzák az üldözést, Opris bement a falusi postára, s a telefonkezelő kisaszszonnyal hosszasan eldiskurált. Egy őrizetlen pillanatban aztán feltépte a kapcsolótábla drótjait, s nagy gyorsan összece-

relte azokat. Így a váradi vonalat összekapcsolta Vaskóhval, a belényesit Csékével és így tovább. Ha valaki Váradot hívta, a jöistén tudja ki jelentkezett. Napokon át zavar volt a községben, s csak nehezen állították helyre a rendet. A véletlen így hozta, hogy épen akkorára javították ki a kapcsoló táblát, mire Oprisék végrehajtották a rég kieszt tervet. Így történhetett meg, hogy az automobilos menekülés után a belényesi csendőrség már küldte is az értesítést a váradi rendőrségre.

A két megtévelyedett fiatal embert az ujlaki csendőrszárnyparancsnoka ma délelőtt vette át Bejan Jánostól, a bűnügyi osztály főnökétől és erős fedezettel, még a délelőtti folyamán kivitték őket Belényesujlakra. A helyszínen lefolytatandó nyomozás bevégezése után Oprist és Kajdét a királyi ügyészség fogházába hozzák vissza.

Érdekes választott bírósági tárgyalás egy száz vagonos faüzletben

Dr. Feldmann Ármin és az Agrár Takarékpör

Hogy még mindig vannak buzás, konjunkturális lehetőségek, azt ékesen bizonyítja a következő per, amely most folyt le egy váradi választott bíróság előtt.

A biharkeresztes Fakereskedelmi r. t. Feldmann Ármin dr. jölsimert váradi ügyvéd után ez év tavaszán száz vagon fát vásárolt 6100 lejes áron Brandl Kornél nagyváradi cégtől. A vételnél Feldmann Ármin dr. kijelentette, hogy a fa cséplésre kell a biharkeresztes cégnek és mind a száz vagon előre el is volt már adva vagononként 13-14 mázsa buzáért keresztes kisgazdáknak. A kötvél értelmében mind a száz vagon fát legkésőbb június 20-ig le kellett szállítani. Feldmann, hogy magát és megbízóját minden eshetőségre biztosítsa, az Agrár Takarékpénztárral garantáltatta a szállítást; amennyiben Brandl Kornél nem szállít, az Agrár Takarékpénztár köteles szállítani a fát.

Brandl 65 vagon fát le is szállított pontosan, 20 vagon kés-

delemmel, a többi 15 vagon pedig egyáltalán nem küldte el. Már most a Feldmann Ármin

Ma szűnt meg Nagyváradon az önkéntes tűzoltóság

Nem érdektelen arra gondolni, hogy Nagyváradon a tűzbiztonsági állapotokról nemrégiben a romániai tűzoltóság itt járt főfelügyelője a polgármesterhez intézett jelentésében megállapította, hogy bizony nagyobb tűzveszedelem esetén nem állnak itt megfelelő felszerelések és munkaerők rendelkezésre.

Ez a fontos körülmény úgy látszik nem befolyásolta a kormány korábbi elhatározását és egyetlen rendelettel a mintaszerűen megszervezett nagyváradi önkéntes tűzoltóságot, amely évtizedeken keresz-

dr által benyújtott kereset kártérítést követel azért, mert 20 vagon fát július 1. után szállított az eladó, holott kötvél szerinti június 20-ig kellett volna szállítani. már pedig a M. A. V. július 1-én aranytarifát léptetett életbe, tehát a határtól Keresztesig való szállítás 40 ezer lejjel került többjébe a Fakereskedelmi r. t.-nek. A le nem szállított 15 vagon fáért 90 ezer lej kártérítést követel Feldmann dr. azonkívül elmaradt haszon címén, a későn szállított 20 vagon fánál 190 ezer lejt, azért, mert a buza ára májustól (amikor a biharkeresztes Fakereskedelmi r. t. eladta a fát a kisgazdáknak) júniusig körülbelül 25 százalékkal emelkedett és ha a fát a kötvélben előírt június 20-ig le szállították volna, ő a buzán százazekat keresett volna. Minden apró-cseprő elmaradt hasznót összeszámítva, Feldmann dr. 406.000 lej kártérítést követelt.

A választott bíróság tegnap hirdetett ítéletet ebben a nemközönséges perben. Teljes egészében akceptálta a bíróság Feldmann dr. követelésének azt a részét, amely a magyar vasuti tarifa emelkedésével áll kapcsolatban. Ellenben nem fogadta el a bíróság a „buzavalutára” vonatkozó keresetet, mert álláspontja szerint Feldmannnak erre a körülményre előzetesen figyelemmel kellene lennie az eladókat, tehát Feldmann elmulasztotta a köteles kereskedői gondosságot. Ezért a bíróság csak 1500 lej kártérítést ítelt meg vagononként. Összesen 150 ezer lej kártérítést ítelt meg a bíróság Feldmann dr. ügyfelének. A választott bíróság elnöke Thury Kálmán dr. tagjai Ney Pál dr. és Eichner Sándor voltak. — A jegyzői tisztet György Emil dr. látta el, míg az alpereseket Adorján Armin dr. képviselte.

Kik kaptak utlevelet

Az államrendőrségi utlevél-osztályon a következők vehetik át utleveleiket: Bródi Gábor, Soltész Gézané, Dióssy Mihály, Dióssy Mihályné, Blau József, Pásztor József, Grünberger Béla, Nyul Sámuel, Vargha Jenő, Faragó István, Kozák Mihály, Meisner Márkus.

Csütörtökön lesz Fehér Arthur szavalóestélye

Csütörtökön este rendezi Fehér Arthur a budapesti Vígsház volt művésze egyetlen szavalóestélyét Váradon. Az estélyen magyar és román költők magyar fordítású verseit fogja előadni. Fehér Arthur előadóművésztével a legkiválóbb interpretátora a költőknek. Mindenütt, ahol az utóbbi esztendőben megfordult, gazdag siker kísérte. Bécsben kő nagy estélyen vett részt, ahol Ady és Petőfi verseket adott elő. A Konzerthausban rendezett estélyen Petőfi Örültjének előadása után percekig ünnepelte a közönség és a kritika Moissi és Beregi Oszkár előállítását. A verset német fordításban adta elő, ugyanígy fogja váradai estélyén is elmondani. Belgrádban és Prágában rendezett fellépé alkalmával a magyar közönség hosszasan ünnepelte. Most Bukarestbe kapott meghívást, ezt megelőzőleg Erdély nagyobb városaiiban fog vendégzerepelni. Tavasszal amerikai turnéra megy, amelyet egyik legnagyobb chicagói impresszárió rendez.

A pesti kritika már régen elragadtatással nyilatkozik Fehér Arthur művészetéről. Három évvel ezelőtt Glesswein Sándor jubileumi ünnepén egy fiatal magyar poéta, Varga László Pongány vagyok című versét szavalta olyan sikerrel, hogy Rákosi Jenő és Glesswein Sándor siettek gratulálni a művésznek. A versnek a híre eljutott Amerikába is, ahonnan a művész tíz dollárt kapott a vers lemásolásáért. Érdekes, hogy míg ezelőtt egy fiatal magyar költő tíz vers megírásáért sem kapott tíz dollár honoráriumot, addig egy vers másolásáért ilyen gazdag honoráriumot fizettek.

A szavalóestélyre jegyek a Hegedüs hírlapirodában kaphatók.

Kik kerültek ujabban az állampolgárok listájára

Ma a következők kerültek az állampolgárok nagyváradi listájára:

- Kertészutcai lakos: Haluska Dániel 26.
- Iskola-utcai lakos: Rippay György 9.
- Meresti-utcai lakosok: Dunkben Flórián 3, Bittenbinder János 3.
- Kápolna-téri lakos: Katz József 3.
- Szarvassor-utcai lakos: Popa János.
- Holbán tábarnok (v. Széles) utcai lakosok: Rácz Imre 26, Boldor Rozália 44.
- Gilányi-utcai lakos: Hitter József 8.
- Huszár-utcai lakos: Békés Jenő 1.
- I. C. Bratianu (v. Szaniszló) utcai lakos: Nagy Sándor 26.
- Andrei Muresanu (v. Szigligeti) utcai lakos: Kosztolányi Béláné 2.
- Malom-utcai lakosok: Fekete József 16, Gancz Jakabné 15, Gáti Mihály 12, Friedmann Herman 12, Oppenheim Dezső 15, Berkovits Bernát 8, Eliás Abraham 5, Gerzó István 18, Grünfeld Ignác 14, Szele Dániel 25, Izsák Mihály 29, Argyelán János 2, Rácz János 25.
- Bányasor-utcai lakosok: Bajila Jánosné 37, Bartus Lajos 11, Bartus Sándor 11, Jeremiás Herman 23, Izsák Józsefné 25, Mócz Tódor 35, Schwartz Jakabné 29, Sternberg Salamon 37.
- Göjdü (v. Beöthy Ödön) utcai lakosok: Sternberg Izsák 8, Grósz Artur 49.
- Stefan cel Mare (v. Tisza Kálmán) téri lakos: Dr Vostinár Pál 4.
- Arvaház-utcai lakosok: Takácsi Bella 5, Csepregi Amália 5, Kira Pantiliu 2, Jég Károly 5, Seres Imre 5, Aeten Mihály 1, Zsákva József 1, Borbély Kálmán 30, Oláry Gusztáv 5, Bugyi Gyula 1.

Kisérje figyelemmel az Estilap apróhirdetéseit

APRÓ HIRDETÉSEK

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba külön konyhával, esetleg butor nélkül kiadó. Értekezni ifj. Sonnenfeld cégnél. 62

ALKALMAZÁS

ÜGYES mindenféle családdhoz felvétetik. Pásztor, Arany János-utca 2. I. 36

IPARI és kereskedelmi vállalatok könyveinek felfektetését, ellenőrzését és óras könyvelést vállal mérlegképes „Szakkönyvelő.” Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja. 46

FIATAL borbélysegéd állást keres. Grósz László, Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 80. 73

KÉPZETT pipere és ingvasalónő úri házakhoz ajánlkozik. Halász-utca 42. 32

LELKISMERETES önálló testápoláshoz értő magyar nevelőnőt keresek 3 és fél—4 és fél éves két kislányom mellé. Bemutatkozás: dr Géher, Gerliczy palota. 72

FIATALEMBER, csizmadia, munkánélküli bármilyen állást keres. Nagy János, Ferenc-utca 9. 71

MINDENESNEK ajánlkozik kisgyermekével fiatalasszony, Bányasor, Sternberg korcsmárosnál. 65

EGY idősebb, egy fiatalabb nő házigazdónői állást vállal. Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-tér) 3. Házfelügyelőnél. 64

KÖNYVELESBEN és az összes irodai teendőben jártas tisztviselő állást keres. Cím a Hegedüs Hírlapirodában. 70

MAGYAR gyermekkertészgyerekek mellé állást keres. Cím Hegedüs Hírlapirodában. 61

ÖNÁLLÓ német levelező, perfect könyvelő állást keres. Szíves megkeresést „Félnapra is” kiadóba kér. 67

NÉMET kisasszony 1—2 gyermek mellé ajánlkozik. Cím: Gyenge Sándorné, Valea lui Mihai, Kisváros 426 59

FEHERNEMÜ azsurozást, harisnya javítást vállal Emmer, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 22. 63

ADÁS-VÉTEL

MAGANHÁZ sürgősen eladó, azonnal elfoglalható 4 szoba, konyha és összes mellékhelyiségekkel, nagy szőlő, virágos kert, gazdasági udvar és borpincével. Értekezni Farkas-telep 99. Oszkóház. Ny

ELADÓ ebédlő, háló, nappali komplett szoba, ágyak, szekrény, fekete farsgott konzol tükör és kis asztal, szobamozsi teljesen jó, hosszú zongora. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 841

SZÉPIRODALMI könyveket veszünk magas áron Hegedüs Hírlapirodában 994

VARRÓGÉP szivarhajós, egészen jókarban, nagyon olcsón eladó. Strada Horia (Báthory-utca) 16. ajtó 10. 27

ELADÓ file csipkék, betétek, motívok gipürfile motívok, kézimunka storok, függönyök, arany és fehér terítők, diványpárnák, zsebkendők, abrosz 12 szalvétával, egy vég finom rumburgi vászon, kelim abrosz, színes nappali abrosz, egy 12 személyes porcellán, egy 6 és 12 személyes ezüst evőeszköz. Gobeleinképek, szőnyegek, álló lámpa ernyő. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 842

PIANINOT jókarban levőt vennék. Cím: kerek leadni ármegjelöléssel a Hegedüs Hírlapirodába. 26

ORIASI telep épületekkel bármilyen gyárcélra alkalmas vasutvágány mellett, saját rakodóval, iparvágány bevezetve, jutányos áron eladó. Cím a Hegedüs Hírlapirodában. 48

SINGER karikahajós varrógépet bérbe vennék. Cím: a Hegedüs Hírlapirodába kérék. 69

JÓKARBAN levő női és férfi télikabát eladó. Barna, Strada Cogalniceanu (Várad Zsigmond-utca) 8. 68

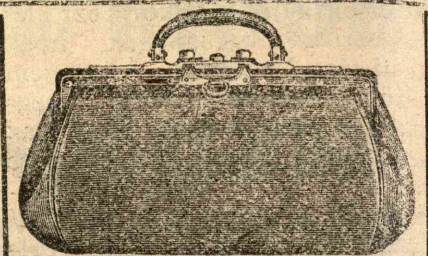
KÜLÖNFÉLÉK

FEHERNEMÜ, harisnya javítását olcsón vállal Gáborné, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 22. 66

GYERMEK-KOCSI
Szőke Miklós gyermekkocsi üzemeiben
Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

Megérkeztek
nagy választékban
Női kabátok
MODELL ÁRUHÁZ
Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

Használt, de jó karban levő BUTOROKAT
csakis **GRÓSZ** butorüzletében
Baros-utca 6 s erezhetsz te legolcsóbb árban. 672 Villamos megálló.

A legjobb kivétel bőr-, feber- és vászonbőröndök, valamint berendezett kazetták és iskolatáskák detahban is kaphatók engross ák mellett a Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyárban Czucz Voda (Szacsavay-u.) 18. Javításokat is vállalunk. Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyár 894 Czucz Voda (Szacsavay-utca) 18.

Használjunk kizárólag PLANTOL
legjobb növény
előzst, mert tiszta, egészséges és szapor
135
Koserni előállítva, szigoruan az orthodox zrt. rituelek szerint
Focás Benjamin nagyváradi orth. főrabbi ur felügyelete alatt
Készíti a Fabrica Phenix B. a. R. Bucuresti.
Oradea-marei képviselet:
FISCHER EMIL Parcul Stelari cel mare 11. — Telefon 962

Ne láradjanak a hölgyek
külön anyagot beszerezni, mert nálam előrajzolt
milliók, storok, diványpárnák
940
stb. a legjutányosabb árban kaphatók. Legújabb minták. Fehernemű varrás és hímzés.
Argyelán Emma
Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 35.
Sonnenfeld Adolf részv. társ.

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kérien árajánlatot

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkezdvezmény

Harántgyaluk (Shaping) Fűrógépek
Hydraulikus prések
Olajgyártó berendezések
Fogaskerék marások 1000X400mm-ig
Transmissiók, függőgyámok és csapágyak
Mindenfajta vas- és fémöntés

630

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkezdvezmény

Kérien árajánlatot

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság